

DIUMENGE 18 DURANT L'ANY B

UN ITINERARI DE FE, EN COMPANYIA DE L'EVANGELISTA JOAN...

Diumenge passat abandonarem provisionalment l'evangeli de S. Marc, per fer la lectura de l'evangeli de S. Joan amb el relat de la multiplicació dels pans a la muntanya a la muntanya del capítol 6 de S. Joan. Jesús, que ha travessat el llac de Galilea amb els seus deixebles, es trobat per la multitud a Cafarnaum; és en el marc de la sinagoga d'aquesta població que l'autor evangèlic ha situat el "discurs sobre el Pa de vida" (del diumenge 19 al 21). Es pot veure el material del diumenge 17.

A LA DESCOBERTA DE JESÚS, PA VIVENT BAIXAT DEL CEL:

Unes lectures que ens conviden a viure el pas del pa a Aquell que el dóna, del signe a Aquell que aquest signe significa:

+ En altre temps, en el desert de l'Èxode, quan el Senyor reaccionà al davant de les recriminacions del poble fent ploure pa. Moisès havia convidat els fills d'Israel a passar d'aquest aliment misteriós, el manà (Mann-hu?. Que significa Què és açò?), a Aquell qui el dóna: és el Senyor el qui us dóna menjar (1ª lectura)

+ El temps dels anuncis ha deixat lloc al temps de l'acompliment. A Cafarnaum, on la multitud sadollada pel pa multiplicat, li demna un "signe". Jesús el crida a passar del do al donador del signe del pa a Aquell que és el pa de la vida (Evangeli)

+ en aquest temps de l'Església, nosaltres que hem esdevingut deixebles de Crist, ens haurem de deixar, a la crida de l'Apòstol, guiar interiorment per un esperit renovellat per passar de la conducta de l'home antic, al comportament de l'home nou (segona lectura)

PER APROFUNDIR LA PRIMERA LECTURA: Èxode 16, 2-4. 12-15

El do del manà: episodi ben conegut de la travessa del desert, al que Jesús, en el seu "discurs" sobre la pa de vida" i els interlocutors de Cafarnaum es referirà.

Comença per les murmuracions d'un poble afamat, enyorant el seu temps de l'esclavatge: Tota la comunitat d'Israel va murmurar contra Moisès i Aaron al desert... No els havien fet sortir d'Egipte, on s'asseien al costat de les olles de carn on podien menjar carn fins a sadollar-se'n, que per a fer-los morir de fam en el desert?

Llavors el Senyor pren la paraula; al seu poble en marxa, ell farà signe de com el Déu tot altre, és també el Déu proper: *Digues-los: a la tarda menjareu carn, i al matí us sadollareu de pa; així coneixereu que jo som el Senyor, el vostre Déu».*

- **I el que ell ha dit s'ha acomplert:**

-

Al vespre van sortir tantes guatlles que van cobrir el campament, i al matí hi havia entorn d'ell una capa de rosada. Quan es va evaporar la rosada, va aparèixer sobre la superfície del desert una cosa menuda, granulada, fina, com a gebre sobre la terra.

Esglai i meravellament dels fills d'Israel: Man-hu? Que significa: que és açò?, perquè explica el text- *perquè no sabien el que era. Moisès els va dir: «Aquest és el pa que us dóna el Senyor per menjar.*

PROCLAMAR AQUESTA PARAULA

El lector distingirà bé en la seva proclamació es quatre parts del relat:

- Les recriminacions dels fills d'Israel:
- En el desert tota la comunitat va murmurar contra Moisès i Aaron.. *Els israelites els deien:*
- *--Tant de bo la mà del Senyor ens hagués fet morir al país d'Egipte, quan ens assèiem vora les olles de carn i menjàvem pa fins a saciar-nos! Ens heu fet sortir cap aquest desert perquè tot el poble mori de fam.*
- La promesa de Déu:
- *El Senyor va dir a Moisès:*
- *--Jo us faré ploure pa des del cel. Que el poble surti cada dia a recollir la ració necessària per a aquell dia. Així els posaré a prova i veuré si obren o no d'acord amb açò que els man.*
- *--He sentit les murmuracions dels israelites. Vés a dir-los: "Al vespre menjareu carn, i al matí us saciareu de pa. Així sabreu que jo sóc el Senyor, el vostre Déu."*
-
- La realització de la promesa:
- *Aquell mateix vespre va arribar un vol de guatlles que cobrí el campament, i al matí, al voltant del campament, hi havia una capa de rosada. Quan s'esvaí la capa de rosada, damunt el desert va quedar-hi una capa granulada, fina com el gebre.*
-
- L'esglai dels israelites i la resposta de Moisès: *Els israelites, en veure-ho, es deien l'un a l'altre: « Man hu? » (que vol dir: «Què és això?»), perquè no sabien què era. Moisès els va dir:*
- *--Açò és el pa que el Senyor us dóna per aliment*

EL SALM 77

El salm és una ampla meditació sobre la història d'Israel, des de la sortida d'Egipte fins que David puja al trono. Pel salmista, aquesta història ha de servir de lliçó. Cada generació l'ha d'escoltar de la generació precedent i transmetre-la a la següent. La fe es transmet en família pel relat de les meravelles realitzades per Déu, el bon pastor.

PER APROFUNDIR LA SEGONA LECTURA

Després d'haver recordat la unitat de la comunitat cristiana que no forma més que un sol cos en un sol Esperit en Crist, Pau afirma ara la unitat de la persona humana en Crist. Per la fe, l'ésser humà surt de les tenebres del paganisme per accedir a la llum de Déu. Però aquesta llum no il·lumina solament la intel·ligència abstracta, especulativa. Il·lumina també la intel·ligència pràctica, la que ens diu com conduir la nostra vida. Les crítiques molt vives de Pau no es refereixen a persones concretes que viuen en les grans ciutats gregues. Pau no té cap menyspreu per elles. A la manera de la literatura de saviesa de les Escriptures, Pau denuncia la vacuïtat dels ídols. Aquests són incapaços de donar un sentit a la vida i deixen els homes a mercè dels seus instints. L'adhesió a Crist renova el creient. En fa un ésser nou. El cap i el cor desfets dels falsos valors, el creient deixar-se guiar per un esperit renovat. Gràcies a la bona nova de Crist, esdevé el que mai hauria d'haver deixat de ser: una imatge de Déu.

PARA PROCLAMAR AQUESTA PARAULA

El lector remarcarà bé:

La in sistència de Pau a la frase inicial: Germans

Us dic, doncs, i us urgesc pel Senyor que no visqueu més com viuen els pagans, que es guien per raonaments sense valor.

El joc d'oposicions que diferencia els pagans dels deixebles de Crist:

despullau-vos de l'home vell   renovau espiritualment el vostre interior
l'home nou,

Els imperatius de les dues últimes frases, precedides d'un breu silenci i pronunciades lentament: *renovau espiritualment el vostre interior 24 i revestiu-vos de l'home nou, creat a imatge de Déu en la justícia i la santedat que neixen de la veritat.*

PER APROFUNDIR L'EVANGELI: JOAN 6, 24-35

Després de la multiplicació dels pans, Jesús es retirà tot sol a la muntanya. Al vespre, els seus deixebles a qui abasta caminant sobre la mar, s'han embarcat per a passar a l'altra riba. La multitud, cercant-lo, trevessa també el llac de Tiberíades en direcció a Cafarnaum. Tots seran convidats a viure un altre "pas", molt més profund: del pa multiplicat a aquell que el dóna, del signe del pa a Aquell que és el pa de la vida.

Ja d'entrada, Jesús posa en guàrdia els seus oients contra la deriva del seu desig. Hi ha el malentès sobre l'aliment (cf. El malentès de la Samaritana sobre l'aigua): Vosaltres em buscau – els diu Jesús- no perquè hagueu vist signes, sinó perquè heu menjat pa i heu quedat associats. *Hi ha encara el gust del pa terrenal que els mou* –constata X. Léon-Dufour: *ells no han percebut en el do del pa en un sobre sentit, el signe d'un altre aliment que cal cercar, el qui roman per a (ser)la vida eterna i que donarà el Fill de l'home (Lectures de l'Evangelie de Jean. Tom II, p. 132).* És a aquest nodriment que l'home ha d'aspirar; és per aquest que ha de treballar.

Nou malentès, suscitat pel verb "treballar"; a propòsit de les "obres" aquesta vegada: Què cal fer per a treballar les obres de Déu? Demana la gent. En el seu pensament, es tracta d'obres exteriors –cerimonials i altres – que Déu reclama als seus adoradors.

Jesús els empeny a passar de les "obres" en plural a "l'obra" de Déu" en singular; *perquè l'obra de Déu, es que cregueu en aquell que ell ha enviat.*

... del pa baixat del cel... a Aquell que és el pa de la vida:

Els interlocutors de Jesús semblen disposats a creure en ell com l'enviat de Déu, però amb una condició: Quin signe realitzarà perquè el puguem veure i creure't?

Pot semblar estrany que la multitud demani un signe, quan acaba de veure'n un: el pa multiplicat. Però no podem oblidar el context proper en que els Galileus han vist en Jesús el Profeta: segons una tradició profètica, un signe, per a ser probatori, ha de ser anunciat en avançada pel seu autor. Remarca X. Dufour: *la gent no demana a Jesús obrar immediatament un signe, sinó dir qui signe farà (o.c. p. 134)*

Com la Samaritana li havia oposat Jacob (4, 12), com els jueus li oposaren Abraham (8, 53), la multitud de galilea li oposa Moisès, el mediador del do del manà: *Els nostres pares, en el desert van menjar el manà.*

Sostenint-se en el text de l'Èxode que ells invoquen, Jesús contesta la interpretació que ells en fan:

+ el donador del manà *pa baixat del cel*, no ha estat Moisès, com la gent galilea sembla dir, sinó aquell a qui anomena el seu Pare.

+ I aquesta rectificació sobre el donant no es fa solament en funció del passat de l'Èxode; concerneix en el present dels seus oients. És a ells a qui aquest do està destinat, aquest do és actual: el pa que dóna el Pare apleix la figura del manà i les promeses de la Llei. *Entre el passat i el futur*, escriu Léon Dufour, *vet aquí el "present" de Déu. Es passa del record i de l'espera a la realitat substancial (o.c. p. 137)*

+ finalment, aquest pa de Déu, "el que baixa del cel", no està destinat solament al poble d'Israel, ell dóna la vida al món: tots els pobles de la terra són concernits .

- *Senyor, donau-nos sempre d'aquest pa*, s'exclama la multitud, com la Samaritana havia exclamat: Senyor, dóna'm d'aquesta aigua (3, 15).
- Amb solemnitat Jesús respon: *Jo som el pa de vida*; el pa que vosaltres desitjau rebre, som jo. *Jesús apleix en la seva persona la figura del manà escatològic (Léon Dufour, p. 146).*

- De les hores ençà, l'única condició per a rebre la vida és "anar" a ell i "creure" en ell. Identificant-se amb la Saviesa divina (Porv. 9, 1): primera lectura del diumenge 20), font de Vida, resposta a la fam i a la set dels homes, Jesús convida els seus germans al seu menjar: *Qui ve a mi no tindrà més fam: qui creu en mi no tindrà mai més set.*